

การเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคม ในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์

วิชุดา แก้วเชื้อ

Strengthening Social Partnership Concept in Social Welfare Provision of Public Benefit Organizations

Wichuta Kaewchur

สาขาวิชานโยบายสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เลขที่ 2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
Department of Social Policy, Faculty of Social Administration, Thammasat University
No. 2 Prachan Road, Phra Barom Maha Ratchawang, Phra Nakhon, Bangkok 10200, Thailand
Corresponding author. E-Mail address: wichutaor@hotmail.com
Received: 18 April 2020; Revised: 30 June 2020; Accepted: 8 July 2020

บทคัดย่อ

แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมเป็นแนวคิดที่สำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์โดยใช้ทฤษฎีวิพากษ์ และแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารหรือกรรมการขององค์กรสาธารณประโยชน์ประเภทองค์กรแม่ข่าย ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐที่มีการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม และนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ โดยใช้ทฤษฎีวิพากษ์สามารถวิเคราะห์ให้เห็นถึงบทบาทของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ได้ในหลากหลายประเด็น แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นการสร้างความร่วมมือ การต่างตอบแทน การควบคุม และการตรวจสอบระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ ซึ่งการสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันมีแนวทางหลายประการ ส่วนการต่างตอบแทนซึ่งกันและกันจะเน้นการแบ่งปันความคิด ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ร่วมกัน นอกจากนี้การควบคุมซึ่งกันและกันมีความสำคัญกับการมีกฎหมายหรือกฎระเบียบ สำหรับการตรวจสอบซึ่งกันและกันจะเน้นการมีธรรมาภิบาลในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ หน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมการนำแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมไปใช้ในการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น การกำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคม การจัดสวัสดิการสังคม องค์กรสาธารณประโยชน์

Abstract

Social partnership concept is an important concept to promote all sectors to participate efficiently in social welfare provision. This research aimed to study and analyze the social partnership concept in the social welfare provision of public benefit organizations by using critical theory, providing guidelines to strengthening social welfare in public benefit organizations according to the social partnership concept. Qualitative research was done, with data gathered by in-depth interviews. Samples were managers and committee members of public benefit organizations including host organizations, managers of social welfare-associated government agencies, and academic experts.

Results were that analysis of the social partnership concept in the social welfare provision of public benefit organizations by using critical theory presented the role of the social partnership concept in the social welfare provision of public benefit organizations according to different issues. Guidelines for strengthening the social partnership concept in social welfare provision of public benefit organizations included creating cooperation, reciprocity, control, and inspection between government agencies and

public benefit organizations. There were different ways to create cooperation. Reciprocity emphasized sharing of ideas, expenses, and mutual benefits. Moreover, the mutual control had focused on having the laws or the regulations. For the mutual inspection, it focused on good governance at work.

The recommendations of this study were that government agencies should promote the social partnership concepts to apply in social welfare provision, and the formulation of policies to encourage all sectors to participate in social partnership in providing social welfare clearly.

Keywords: Social Partnership Concepts, Social Welfare Provision, Public Benefit Organizations

บทนำ

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยประสบผลสำเร็จในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จึงทำให้แนวคิดการพัฒนาประเทศมีการมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาสังคม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชน เพื่อสร้างการกินดี อยู่ดี มีสิทธิ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งประเทศไทยยังคงมีแนวโน้มเป็นการจัดสวัสดิการสังคมเพื่อการบรรเทาทุกข์ ตามปรัชญาเสรีนิยมใหม่ มากกว่าการจัดสวัสดิการแบบ ถ้วนหน้า ตามปรัชญาสังคมประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้ การจัดสวัสดิการสังคมตามแนวคิดชาใหม่และปรัชญาเสรีนิยมใหม่ กับแนวคิดสังคมประชาธิปไตยและปรัชญาสังคมประชาธิปไตย จึงไม่ใช่ทางออกที่ทุกประเทศจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น แนวทางหรือทางเลือกที่หลายประเทศเริ่มสนใจนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน ก็คือ การประยุกต์ใช้แนวคิดทางสายที่สามหรือซ้ายใหม่ของแอนโทนี กิดเดนส์ ในการกำหนดนโยบายสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยมีการให้ความสำคัญกับการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการกำหนดนโยบายสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมเป็นอย่างดี

ทิศทางการกำหนดนโยบายสังคมและการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศ จึงมีการปรับเปลี่ยนไปในแนวทางที่ดีขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งมีเทคนิคและทักษะในการทำงานร่วมกันหลายวิธีการ โดยวิธีการหนึ่งที่สำคัญ คือ การใช้แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคม ในการกำหนดนโยบายสังคมและการจัดสวัสดิการสังคม เน้นการให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมร่วมกันในลักษณะของการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกัน การแบ่งปันผลประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน การตรวจสอบและควบคุมการทำงานระหว่างกัน ในรูปแบบของธรรมาภิบาลทางสังคมร่วมกันบนฐานความสำคัญที่เสมอภาคแบบหุ้นส่วน ด้วยเหตุนี้แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายสังคมและการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมของประเทศให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันอย่างชัดเจน ซึ่งองค์การสาธารณประโยชน์เป็นองค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชนที่มีบทบาทสำคัญในการเข้ามาเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนในการจัดสวัสดิการสังคมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมให้องค์กรสาธารณประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกับภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ โดยเน้นการสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน การต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน การควบคุมซึ่งกันและกัน และการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยเน้นการทำงานร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันหรือการต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้น เน้นการให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัด

สวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ ที่สามารถสร้างพลังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างคุณค่าขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์โดยใช้ทฤษฎีวิพากษ์
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยมีการใช้ทฤษฎีวิพากษ์เป็นทฤษฎีรากฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคม เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสารและภาคสนาม ด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างในการสัมภาษณ์ เชิงลึกผู้บริหารหรือกรรมการขององค์กรสาธารณประโยชน์ประเภทองค์กรแม่ข่าย จำนวน 11 ราย ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐที่มีการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม จำนวน 6 ราย และนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ราย รวมทั้งสิ้น 22 ราย หลังจากนั้นผู้วิจัยจะมีการตรวจสอบข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา โดยมีวิธีการในการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า การตรวจสอบข้อมูลกับผลการศึกษาค้นคว้าที่มีผู้ทำก่อน และการตีความข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ การตรวจสอบข้อมูลด้วยการทดสอบผลการศึกษาที่ได้และตีความข้อมูลด้วยการให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้ข้อมูลได้ตรวจสอบ

ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกอย่างชัดเจน โดยหลังจากการการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาจะมีการดำเนินการถอดเทปอย่างละเอียดแบบคำต่อคำ และสรุปรายละเอียดของการสัมภาษณ์ทุกครั้ง เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นผลการศึกษา แล้วนำมาใช้ปรับแนวคิดและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้มีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และมีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดระเบียบข้อมูล การให้รหัสข้อมูล การแสดงข้อมูล การสร้างข้อสรุปและตีความ นอกจากนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีการเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา มุ่งสาระสำคัญจากแบบสัมภาษณ์ และการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ซึ่งผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยการพรรณนาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ภายใต้วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนำมาสู่ข้อค้นพบและผลการศึกษา ดังนี้

1. **บทบาทของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมต่อการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์:** การวิเคราะห์เชิงทฤษฎีวิพากษ์ เป็นการวิเคราะห์แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีวิพากษ์ในการวิเคราะห์ ได้แก่ 1) แนวคิดทางสายที่สามหรือซ้ายใหม่ของแอนโทนี กิดเด็นส์ เน้นการเพิ่มพลังกลุ่มและชุมชน และประชาสังคมที่เข้มแข็ง (Hay, n.d.) 2) ทฤษฎีการกระทำการติดต่อสื่อสารของเยอร์เก้น ฮาเบอร์มาส เป็นการมองความสัมพันธ์ทางสังคมโดยการใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน (Habermas, 1984 as cited in Bolton, 2005) 3) โลกปฏิสัมพันธ์ของชีวิต (Lifeworld) ของเยอร์เก้น ฮาเบอร์มาส เป็นทรัพยากรพื้นฐาน บริบท และมิติของการกระทำทางสังคมที่ผู้กระทำการสามารถร่วมมือกันบนพื้นฐาน

ของความเข้าใจซึ่งกันและกัน (Bohman & Rehg, 2014) 4) แนวคิดวาทกรรมของมิเชล ฟูกูต์ มีการอธิบายว่า วาทกรรมเป็นวิธีการจัดการความรู้ของโครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมผ่านความเข้าใจร่วมกัน และการยอมรับ วาทกรรมเป็นความจริงทางสังคม (Adams, 2017) ดังนี้

1.1 บทบาทการผลิตสร้างความรู้เพื่อทางเลือกการจัดสวัสดิการสังคม แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมเป็นแนวคิดที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้องค์กรสาธารณประโยชน์สามารถมีโอกาสร่วมสร้างความรู้เพื่อเป็นทางเลือกของการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการผลิตสร้างความรู้ของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ จึงเป็นวาทกรรมที่มีมุมมองสะท้อนให้เห็นถึงการนำแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมไปใช้ในการพัฒนาการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ อย่างชัดเจน ตามแนวคิดวาทกรรมของมิเชล ฟูกูต์ โดยสามารถวิเคราะห์ได้หลายประการ ดังนี้ แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมมีความสำคัญเสมอเหมือนการมีส่วนร่วม การหนุนเสริมการมีส่วนร่วมหรือเครือข่าย การทำงานร่วมกันจากหลายภาคส่วนและมีการแบ่งงานกันทำ การมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน รวมทั้งในฐานะทางเลือกเพื่อการผลิตสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน นอกจากนั้นบทบาทของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการกระทำการเสมือนการก้าวข้ามการมีส่วนร่วมแบบเดิม การใช้ศักยภาพของความเป็นหุ้นส่วนทางสังคมเพื่อทวีคุณค่า-เพิ่มพูนคุณค่าให้แก่กันและกัน การสร้างพื้นที่สนามของการร่วมกันคิดร่วมกันทำงาน การผลิตสร้างบรรทัดฐาน การกระทำการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกัน การผลิตสร้างพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยการแบ่งปัน การร่วมรับผิดชอบ การร่วมรับภาระและรับผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งการพัฒนาแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมด้วยการใช้พื้นที่เป็นหลัก

1.2 บทบาทในการสะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นการผลิตสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมระหว่างองค์กรสาธารณประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรทุกภาคส่วน ตามแนวคิดวาทกรรมของมิเชล ฟูกูต์ ซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมสามารถวิเคราะห์ได้หลากหลายรูปแบบ ดังนี้ ภาครัฐจะมีอำนาจเหนือกว่าภาคส่วนอื่นๆ ในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคม ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (interviewed, December 27, 2018) มีการกล่าวว่า “สำหรับรัฐไทย รัฐก็ต้องมีอำนาจเหนือคนอื่นอยู่แล้ว” แต่ภาคส่วนอื่นๆ อาจมีการเรียกร้องอำนาจที่เท่าเทียมกันในการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกัน ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (interviewed, March 1, 2019) มีการกล่าวว่า “หุ้นส่วนมันต้องระนาบเดียวกัน ร่วมมือกันทำงาน”

1.3 การส่งเสริมบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์: การเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคม โดยองค์กรสาธารณประโยชน์ควรมีบทบาทในการแก้ไขปัญหา การเชื่อมประสานและสร้างความเข้มแข็งขององค์กร การทำงานแทนรัฐ การมีส่วนร่วมในการสะท้อนเสียงของประชาชน การพัฒนาศักยภาพในการทำงาน และการนำเสนอ นโยบาย ข้อเรียกร้อง แนวคิดหรือความคิดในเรื่องต่าง ๆ ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (interviewed, December 27, 2018) มีการกล่าวว่า “บทบาทขององค์กรที่ต้องเข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการแก้ไขปัญหา เชื่อมประสานสร้างความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วมเป็นปากเป็นเสียง การทำงานแทนรัฐ และการพัฒนาศักยภาพในการทำงาน” ดังนั้น องค์กรสาธารณประโยชน์จึงมีบทบาทแทนรัฐ ตามแนวคิดทางสายที่สามหรือซ้ายใหม่ของแอนโทนี กิดเด็นส์ นอกจากนั้น ภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ต้องมีการเชื่อมประสานและสร้างความเข้มแข็งในการทำงานร่วมกัน ตามแนวคิดโลกปฏิสัมพันธ์ของชีวิต (Lifeworld) ของเฮอร์เก้น ฮาเบอร์มาส

1.4 การเสริมสร้างพลังและการกระจายอำนาจ: การพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นการส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดสวัสดิการสังคม และการกระจายอำนาจให้องค์กรสาธารณประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรทุกภาคส่วนมากยิ่งขึ้น ตามแนวคิดทางสายที่สามหรือซ้ายใหม่ของแอนโทนี กิดเด็นส์ ซึ่งเน้นการเสริมสร้างพลังขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคม บนพื้นฐานของโอกาสที่แท้จริง ความรับผิดชอบ และชุมชน ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 (interviewed, September 11, 2019) มีการกล่าวว่า “ถ้าเราจะเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เราต้องมองว่าองค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรที่สามารถเสริมพลังทั้งตัวสวัสดิการและตัวคนไปด้วยกัน” รวมทั้งเน้นการกระจายอำนาจให้องค์กรสาธารณประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในทุกระดับ ตั้งแต่ทักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (interviewed, March 1, 2019) มีการกล่าวว่า “การเป็นหุ้นส่วนทางสังคมจะต้องมีทุกระดับ”

1.5 หุ้นส่วนทางสังคมกับการออกแบบสวัสดิการสังคม: สวัสดิการถ้วนหน้า (Universal) หรือสวัสดิการแบบกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง (Targeted) เป็นการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบทางความคิดในเรื่องรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมแบบถ้วนหน้า หรือการจัดสวัสดิการสังคมแบบกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 (interviewed, February 27, 2019) มีการกล่าวว่า “แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมก็มีความจำเป็น โดยประเด็นที่เรากลั่นแกล้งกันก็คือตกลงแล้วสวัสดิการสังคมควรเป็นรูปแบบไหน ควรที่จะแบบถ้วนหน้าหรือเป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง”

1.6 หุ้นส่วนทางสังคมกับการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เป็นการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมขององค์กรทุกภาคส่วน ตามแนวคิดทางสายที่สามหรือสายใหม่ของแอนโทนี กิตเตนส์ โดยเน้นการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคธุรกิจ ดังที่ผู้บริหารหรือกรรมการขององค์กรสาธารณประโยชน์ประเภทองค์กรแม่ข่ายคนที่ 5 (interviewed, January 16, 2019) มีการกล่าวว่า “เรามีการร่วมกับบริษัทซีพี อันไหนที่เค้าช่วยเราได้เราก็ให้เค้าทำ ซีพีเค้าจะช่วยในลักษณะการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม”

1.7 หุ้นส่วนทางสังคม: แนวทางการพัฒนาสวัสดิการเชิงผลิตภาพ (Productive Welfare) เป็นการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการจัดสวัสดิการสังคมเชิงผลิตภาพ เน้นการพัฒนาการทำงานขององค์กรสาธารณประโยชน์ให้เกิดผลิตภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (interviewed, December 27, 2018) มีการกล่าวว่า “ถ้าเราผลักดันให้มีหุ้นส่วนแล้ว องค์กรเหล่านี้ก็จะทำให้มีผลิตภาพมากขึ้นในการทำงาน ผลผลิตงานขององค์กรก็จะมากขึ้น”

1.8 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนทางสังคม เพื่อสร้างสังคมสวัสดิการและรัฐสวัสดิการ จำเป็นต้องมีการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาครัฐควรมีการลงทุนทางสังคมบนพื้นฐานของความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างสังคมสวัสดิการที่มีคุณภาพและยั่งยืนนำไปสู่การเป็นรัฐสวัสดิการในอนาคต ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (interviewed, December 27, 2018) มีการกล่าวว่า “ประเทศไทยก็มีการผลักดันคำว่าสังคมสวัสดิการ โดยแนวคิดของรัฐที่บอกสังคมสวัสดิการทุกคนต้องมาร่วมกัน” อย่างไรก็ตาม การที่ประเทศไทยจะสามารถก้าวสู่การเป็นรัฐสวัสดิการได้นั้น ไม่ได้เกิดจากการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมของทุกภาคส่วนในการจัดสวัสดิการสังคมเท่านั้น แต่ประเทศจำเป็นต้องมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งองค์กรและประชาชนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเป็นรัฐสวัสดิการอย่างชัดเจน

1.9 ทิศทางการพัฒนาแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคม เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาแนวความคิดการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถือเป็นเป้าหมายของการส่งเสริมให้หุ้นส่วนทางสังคมทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความสุขอย่างยั่งยืน ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 (interviewed, March 1, 2019) มีการกล่าวว่า “หุ้นส่วนนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน”

2. แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นทิศทางการดำเนินงานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ ดังนี้

2.1 ด้านการสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างความร่วมมือในการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีแนวทางดังนี้ การจัดทำข้อตกลงร่วมกัน การใช้กลไกคณะกรรมการในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การจัดประชุม การจัดสัมมนา การจัดฝึกอบรม การจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดตั้งภาคีความร่วมมือ การจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหุ้นส่วนทางสังคม การสร้างห่วงโซ่แห่งคุณค่าร่วมกัน การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วม การสร้างพันธมิตร และการสร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน การประสานพลังขององค์กรเพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบาย การใช้กลไกในการสร้างความร่วมมือในการดำเนินงาน การจัดท่ายุทธศาสตร์และแผนในการดำเนินงานร่วมกัน การจัดตั้งหน่วยงานเกี่ยวกับหุ้นส่วนทางสังคม ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 (interviewed, December 27, 2018) มีการกล่าวว่า *“การจัดทำข้อตกลงร่วมกัน เพื่อเสริมงานซึ่งกันและกัน การส่งเสริมให้มีกฎหมายสวัสดิการสังคมก็คือกฎหมายหุ้นส่วน การแก้ไขปัญหาต้องมีการประสานพลัง”* และ *“เราเป็นกรรมการและอนุกรรมการต่าง ๆ ในการผลักดันนโยบาย”* ผู้บริหารหรือกรรมการขององค์กรสาธารณประโยชน์ประเภทองค์กรแม่ข่ายคนที่ 5 (interviewed, January 16, 2019)

นอกจากนั้นยังมีการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการและองค์ความรู้ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน การสร้างวิธีการทำงานร่วมกัน การระดมสรรพกำลังในระดับไตรภาคี จตุภาคี เบญจภาคี การให้หน่วยงานทางวิชาการหรือองค์กรมหาชนเป็นตัวเชื่อมบูรณาการการทำงาน การจัดระบบเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กร การให้คำแนะนำปรึกษาร่วมกัน การมีนโยบายการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมในทิศทางเดียวกัน การส่งเสริมให้กลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม ดังที่ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมคนที่ 6 (interviewed, March 28, 2019) มีการกล่าวว่า *“เราจะมีให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายหรือข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น”*

2.2 ด้านการต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน เป็นการบูรณาการการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันหรือการต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน โดยมีแนวทางดังนี้ การแบ่งปันความคิด คำใช้จ่าย และผลประโยชน์ร่วมกัน การจัดตั้งกองทุนที่เกี่ยวกับหุ้นส่วนทางสังคม และการระดมทุนในการทำงานร่วมกัน ดังที่นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 (interviewed, March 4, 2019) มีการกล่าวว่า *“คำว่าหุ้นส่วนมันตีความได้หลายแบบ คือ การแบ่งปันค่าใช้จ่ายร่วมกัน การแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน แล้วก็ร่วมคิดหรือแบ่งปันความคิดร่วมกัน”*

2.3 ด้านการควบคุมซึ่งกันและกัน เป็นการควบคุมการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีแนวทางดังนี้ การมีกฎหมายหรือกฎระเบียบ การจัดทำรายงานการดำเนินงานร่วมกัน การนำหลักการบริหารองค์กรเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงาน การปฏิบัติตนให้โปร่งใส คนอื่นก็ไม่ต้องมาควบคุม การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามการทำงานขององค์กรสาธารณประโยชน์ แต่ไม่ได้ควบคุมการทำงานขององค์กรสาธารณประโยชน์ ดังที่ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมคนที่ 6 (interviewed, March 28, 2019) มีการกล่าวว่า *“เราคงไม่สามารถควบคุมตรวจสอบได้ เราดำเนินการตามกรอบตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนด”*

2.4 ด้านการตรวจสอบซึ่งกันและกัน เป็นการตรวจสอบการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีแนวทางดังนี้ กฎหมายให้อำนาจในการตรวจสอบ การมีธรรมาภิบาล การมีระบบการตรวจสอบและติดตาม การกำหนดนโยบายเรื่องความโปร่งใสในการทำงาน การมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน เพื่อสร้างความร่วมมือที่ยั่งยืน การส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบการทำงานและการใช้เงินขององค์กร การจัดตั้งคณะกรรมการประเมินตรวจสอบ การสร้างกลไกในการตรวจสอบการทำงาน การกำหนดรูปแบบของการตรวจสอบ การตรวจสอบจากระบบการรายงาน/แบบรายงาน การส่งเสริมความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองในการสอดส่องสะท้อนปัญหา ดังที่ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมคนที่ 2 (interviewed, March 19, 2019) มีการกล่าวว่า *“เรามีรูปแบบของเราว่าองค์กรหนึ่งต้องมีธรรมาภิบาล มีระบบ มีการตรวจสอบและติดตาม”*

การอภิปรายผลการศึกษา

ผู้วิจัยมีการนำผลการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ทำให้สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. บทบาทของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมต่อการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์: การวิเคราะห์เชิงทฤษฎีวิพากษ์ เป็นการวิเคราะห์ถึงการนำแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมไปใช้ในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีวิพากษ์ในการวิเคราะห์ ซึ่งมีบทบาทการผลิตสร้างความรู้เพื่อทางเลือกการจัดสวัสดิการสังคม เป็นการสร้างชุดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ ตามแนวคิดวาทกรรมของมิเชล ฟูกูเกต์ ดังนี้ แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมเป็นการทำงานร่วมกันจากหลายภาคส่วนและมีการแบ่งงานกันทำ บทบาทการผลิตสร้างพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยการแบ่งปัน การร่วมรับผิดชอบ การร่วมรับภาระและรับผลประโยชน์ร่วมกัน แนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมจำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน สอดคล้องกับหลักการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมของ The Copenhagen Centre (as cited in Nelson & Zadek (2000); Office of Chief Researcher, Scottish Executive (2002); Nicolaescu & Teosa (2012)) ที่ได้มีการอธิบายว่า การเป็นหุ้นส่วนทางสังคมมีหลักการที่สำคัญ คือ จุดมุ่งหมายทางสังคม นวัตกรรม ความหลากหลายของภาคฝ่าย ความสมัครใจ ผลประโยชน์ร่วมกันและการร่วมทุน ผลลัพธ์ที่มากกว่า

บทบาทการสะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ จึงเป็นการผลิตสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมระหว่างองค์กรสาธารณประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรทุกภาคส่วน ตามแนวคิดวาทกรรมของมิเชล ฟูกูเกต์ ได้แก่ อำนาจของภาครัฐที่เหนือกว่าภาคส่วนอื่นๆ การเรียกร้องอำนาจที่เท่าเทียมกัน การยอมรับในอัตลักษณ์ของแต่ละองค์กรหุ้นส่วนทางสังคม และความสัมพันธ์เชิงอำนาจของหุ้นส่วนทางสังคม บนพื้นฐานของความไว้วางใจ สอดคล้องกับงานการศึกษาของ Seddon, Billett, Clemans, Ovens, Ferguson, & Fennessy (2008); Billett, Ovens, Clemans, & Seddon (2007) and Clemans, Billett, & Seddon (2005) ที่ได้มีการอธิบายหลักการของการทำงานของหุ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพ คือ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน ความสัมพันธ์ของหุ้นส่วน ความสามารถในการทำงานเป็นหุ้นส่วน ธรรมชาติของหุ้นส่วนและภาวะความเป็นผู้นำ ความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือ

การส่งเสริมบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคม โดยเน้นการแก้ไขปัญหา การเชื่อมประสานและสร้างความเข้มแข็งขององค์กร การทำงานแทนรัฐ การมีส่วนร่วมในการสะท้อนเสียงของประชาชน การพัฒนาศักยภาพในการทำงาน และการนำเสนอนโยบาย ข้อเสนอแนะ แนวคิดหรือความคิดในเรื่องต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิดทางสายที่สามหรือซ้ายใหม่ของแอนโทนี กิดเด็นส์ และโลกปฏิสัมพันธ์ของชีวิต (Lifeworld) ของเยอร์เก้น ฮาเบอร์มาส ซึ่งการเสริมสร้างพลังและการกระจายอำนาจในการพัฒนาการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและการกระจายอำนาจให้องค์กรสาธารณประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรทุกภาคส่วนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดทางสายที่สามหรือซ้ายใหม่ของแอนโทนี กิดเด็นส์

นอกจากนั้นแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมยังมีความเชื่อมโยงกับการออกแบบสวัสดิการสังคมในรูปแบบการจัดสวัสดิการถ้วนหน้า หรือสวัสดิการแบบกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม และแนวทางการพัฒนาสวัสดิการเชิงผลิตภาพ ซึ่งการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมจะก่อให้เกิดสังคมสวัสดิการและรัฐสวัสดิการ โดยทิศทางการพัฒนาแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมจะสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นทิศทางการดำเนินงานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ ดังนี้

2.1 ด้านการสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างความร่วมมือในการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีแนวทางที่สำคัญดังนี้ การจัดทำข้อตกลงร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม และการให้คำแนะนำปรึกษาร่วมกัน

ในเรื่องของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม สอดคล้องกับงานการศึกษาของ European Commission (2016); Mayr (2017) ที่มีการให้ความสำคัญกับบทบาทของหุ้นส่วนทางสังคมในการให้คำแนะนำปรึกษา และการจัดทำข้อตกลงร่วมกัน ในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในประเทศทวีปยุโรป

2.2 ด้านการต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน เป็นการบูรณาการการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีแนวทางที่สำคัญดังนี้ การแบ่งปันความคิด ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ร่วมกัน ในการกำหนดนโยบายและการจัดสวัสดิการสังคม สอดคล้องกับงานการศึกษาของ Boyd (2002); Steiner (2015) ที่มีการอธิบายว่า ระบบความร่วมมือในหลายมิติระหว่างรัฐบาล พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ที่มีการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สำหรับการจัดตั้งกองทุนที่เกี่ยวข้องกับหุ้นส่วนทางสังคม เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรทุกภาคส่วนสามารถเข้ามาเป็นหุ้นส่วนทางสังคม เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนในการจัดสวัสดิการสังคมอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานการศึกษาของ Boyd (2002) ที่อธิบายว่าการริเริ่มในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับหุ้นส่วนทางสังคมของประเทศอังกฤษ ได้แก่ กองทุนหุ้นส่วนของ DTI เป็นการสนับสนุนการพัฒนาหุ้นส่วนในสถานประกอบการสำหรับการปรับปรุงความสัมพันธ์ของการจ้างงานและความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐจะมีการระดมทุนจากองค์กรระหว่างประเทศมาให้องค์กรสาธารณประโยชน์ใช้ในการจัดสวัสดิการสังคม หรือบางครั้งองค์กรสาธารณประโยชน์จะมีการระดมทุนด้วยตนเองหรือขอจากองค์กรระหว่างประเทศ สอดคล้องกับงานการศึกษาของ Sustainable Design International (2004) ที่มีการให้ความสำคัญกับหลักการในเรื่องการระดมทุน

2.3 ด้านการควบคุมซึ่งกันและกัน เป็นการควบคุมการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีแนวทางที่สำคัญดังนี้ การมีกฎหมายหรือกฎระเบียบ และการจัดทำรายงานการดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐจะมีการให้องค์กรสาธารณประโยชน์มีการจัดทำรายงานการดำเนินงานตามแบบที่หน่วยงานภาครัฐกำหนด สอดคล้องกับงานการศึกษาของ Boyd (2002) ที่อธิบายว่า การริเริ่มในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับหุ้นส่วนทางสังคมของประเทศอังกฤษ ได้แก่ การริเริ่มผลิตภาพ CBI-TUC เกี่ยวข้องกับโครงการต่างๆ โดยมีการจัดทำรายงานร่วมกันในความท้าทายของผลิตภาพของประเทศอังกฤษ

2.4 ด้านการตรวจสอบซึ่งกันและกัน เป็นการตรวจสอบการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยมีแนวทางที่สำคัญดังนี้ การมีธรรมาภิบาล การมีระบบการตรวจสอบและติดตามการทำงานซึ่งกันและกันอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานการศึกษาของ Seddon et al. (2008); Billett et al. (2007); Clemans et al. (2005) ที่ได้มีการอธิบายหลักการของการทำงานของหุ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพ คือ ธรรมาภิบาลของหุ้นส่วนและภาวะความเป็นผู้นำ ความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือ

สรุป

การเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์สามารถวิเคราะห์ถึงบทบาทของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์โดยใช้ทฤษฎีวิพากษ์ เพื่อสะท้อนมุมมองของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการผลิตสร้างความรู้ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ การเสริมสร้างพลัง และการกระจายอำนาจขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการจัดสวัสดิการสังคมอย่างชัดเจน นอกจากนี้แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์เป็นการสร้างความร่วมมือ การต่างตอบแทน การควบคุม และการตรวจสอบระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรสาธารณประโยชน์ ในการทำงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างความร่วมมือในรูปแบบการจัดทำข้อตกลงและการใช้กลไกคณะกรรมการ การต่างตอบแทนด้วยการแบ่งปันความคิด ค่าใช้จ่าย และผลประโยชน์ร่วมกัน การควบคุมในลักษณะการมีกฎหมายหรือกฎระเบียบ และการตรวจสอบในด้านธรรมาภิบาลในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อเสนอนแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีการส่งเสริมการนำแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมไปใช้ในการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และกลไกในการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันอย่างชัดเจน การสร้างมาตรการจูงใจให้องค์กรสาธารณประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมทั้งในระดับนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บังเกิดผล การพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณที่ให้การสนับสนุนแก่องค์กรสาธารณประโยชน์และองค์กรทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม ควรมีการเสริมพลังและพัฒนาศักยภาพขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคส่วนอื่นๆ อย่างชัดเจน

References

- Adams, R. (2017). *Michel Foucault: Discourse*. Retrieved from <https://criticallegalthinking.com/2017/11/17/michel-foucault-discourse/>
- Billett, S., Ovens, C., Clemans, A., & Seddon, T. (2007). Collaborative Working and Contested Practices: Forming, Developing and Sustaining Social Partnerships in Education. *Journal of Education Policy*, 22(6), 637-656. <https://doi.org/10.1080/02680930701625288>
- Bohman, J., & Rehg, W. (2014). *Stanford Encyclopedia of Philosophy: Jürgen Habermas*. Retrieved from <https://plato.stanford.edu/entries/habermas/>
- Bolton, R. (2005). *Habermas's Theory of Communicative Action and the Theory of Social Capital*. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/6223826.pdf>
- Boyd, S. (2002). *Partnership Working: European Social Partnership Models*. Retrieved from <https://www2.gov.scot/resource/doc/25954/0028681.pdf>
- Clemans, A., Billett, S., & Seddon, T. (2005). *Initiating, Developing and Sustaining Social Partnerships Through Partnership Work*. Retrieved from <https://research-repository.griffith.edu.au/bitstream/handle/10072/2539/PCET-Socialpartnership.pdf;sequence=1>
- European Commission. (2016). *The Role of Social Partners in the Design and Implementation of Policies and Reforms*. Retrieved from <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16464&langId=en>
- Hay, C. (n.d.). *Encyclopædia Britannica: Third Way*. Retrieved from <https://www.britannica.com/topic/third-way>
- Mayr, T. (2017, May 3). *Apprenticeship Training in Austria and the Role of Social Partners*. Retrieved from https://www.fdfa.be/sites/default/files/atoms/files/170503_Thomas%20Mayr%20Austria.pdf

Nelson, J., & Zadek, S. (2000). *Partnership Alchemy: New Social Partnerships in Europe*. Copenhagen, Denmark: The Copenhagen Centre. Retrieved from <https://docplayer.net/9515346-Partnership-alchemy-new-social-partnerships-in-europe-the-copenhagen-centre-jane-nelson-and-simon-zadek.html>

Nicolaescu, I., & Teosa, V. (2012). European Experience of Social Partnership in the Labour Field: Perspectives for the Republic of Moldova. *CES Working Papers, Centre for European Studies, Alexandru Ioan Cuza University*, 4(2), 188-195. Retrieved from http://www.ceswp.uaic.ro/articles/CESWP2012_IV2_NIC.pdf

Office of Chief Researcher, Scottish Executive. (2002). *Partnership Working: Models and Experiences of Social Partnership in Developed Regions of Europe*. Retrieved from <http://docs.scie-socialcareonline.org.uk/fulltext/socparteurope.pdf>

Seddon, T., Billett, S., Clemans, A., Ovens, C., Ferguson, K., & Fennessy, K. (2008). *Sustaining Effective Social Partnerships*. Adelaide SA, Australia: The National Centre for Vocational Education Research. Retrieved from https://www.ncver.edu.au/__data/assets/file/0015/5064/nr05004.pdf

Steiner, J. (2015). *70 Years of Social Partnership in Austria*. Retrieved from <http://www.austrianinformation.org/winter-2015-16/the-austrian-way>

Sustainable Design International. (2004). *Social Partnerships: Guideline Principles on their Establishment and Operation Within the European Union (EU)*. Retrieved from <https://www.sustainable-design.ie/sustain/socialpartnership.htm>